

[Tholstrup.]

kurrence, som er den vigtigste betingelse ikke alene for at få de rigtige priser, men også for at få den rigtige produktion.

De udtalte ønsker om en stærk forøgelse af produktionen er tomme fraser, hvis man ikke vil skabe betingelserne for denne produktion. Betingelserne er etableringsfrihed for ungdommen og den deraf følgende konkurrence. Det danske socialdemokrati er fremkommet med det mest udemokratiske forslag om prislov, der endnu har været præsenteret for det danske folk, en lov med en række paragraffer med bemyndigelser til den til enhver tid siddende handelsminister — uklare bestemmelser, som skal gennemføres efter magthavernes forgodtbefindende, alt efter deres indstilling.

Det ærede medlem hr. Lars P. Jensen sagde, at den nuværende lov ikke er klar. Hvad så med ordene, som indleder § 2, den primære paragraf i lovforslaget, som siger: „Urimelige priser“ o. s. v. Det er da ikke klart. Nej, det er tværtimod lige så uklart, som det har stået før.

Denne lov vil medføre ansættelse af flere cand. polit.er, tjenestemænd og medhjælpere, en stærk udvidelse af det altfor store prisdirektorat og et for erhvervslivet tids-spildende arbejde med indsendelse af regnskaber og oplysninger, så der slet ikke bliver tid til at drive forretning og konkurrence med hinanden. Restriktioner skaber et rigtigt eldorado for fidusmagere, hvor den rette købmandsånd bliver undertrykt. Derfor skal vi ikke have flere og strengere restriktioner.

Vi så prislovens fallit fornylig, da metervarer og tekstiler kom på friliste, hvordan hele prisordningen brød sammen, for ikke ligefrem at sige at priskontrollen blev til grin.

Noget andet er, at metervareordningen fik et kedeligt påhæng, deponeringsordningen, som har vist sig ganske overflødig, og som derfor burde falde væk, så at handelen bliver helt fri også for de kapitalsvage købmænd, thi så først får vi rigtig fart i konkurrencen og får de billige varer frem. Man kan nemlig ikke gennem denne deponeringsordning få den omsætningshastighed, som er nødvendig for at få varerne frem til den rigtige pris; det er en af hovedfejlene ved deponeringsordningen. Omsætningshastigheden er et af de midler, som unge, initiativrige køb-

mænd kan sætte ind i konkurrencen med de kapitalstærke. Vi kender det fra varer som urtekræmmernes sukker: der er en meget lav avance på sukker, fordi de kan omsætte det 52 gange om året, idet der kommer sukker fra grossererens hver uge.

Og vi kender det fra isenkræmmerne, som skal have en høj avance på lysekroner, fordi disse skal sælges inden 1. december — er de ikke solgt til den tid, må de ligge et helt år til næste sæson —, medens de kan nøjes med en ganske betydningsløs avance på søm og skruer, som de kan rekvirere hveranden dag hos grossererens, hvis de har lyst. Derfor spiller det en rolle, at vi kommer af med denne deponeringsordning, så at vi kan få de billige tekstiler frem og få tekstilerne frem i et meget hurtigere tempo, således at der ikke skal bindes store kapitaler deri. Vi har jo en god gammel pris-kontrol i dette land i forvejen: forbrugernes egne organisationer, brugsforeningerne. Alle forbrugere kan jo etablere brugsforeninger, hvis de føler, at købmanden giver dem dårlig behandling. Jeg vil gerne spørge: Hvorfor har brugsforeningerne ikke fået en langt større andel af Danmarks handel end de få procent, de får? Jeg skal gerne selv give svaret: fordi den danske købmand stort set overalt giver en så god betjening, leverer varerne til så rimelige priser, at der intet behov er for flere brugsforeninger. Lå det omvendt, ville brugsforeningerne komme til at dominere den danske handel.

Lad os derfor indskrænke priskontrollen til at gælde rationerede varer og loven til at indeholde en eneste paragraf, som lyder: „Alle prisaftaler er forbudt.“

De to foreliggende lovforslag ligner hinanden. Regeringens forslag er omtrent lige så socialistisk og frihedstjendeligt, lige så skadeligt for forbrugerne som det ærede medlem hr. Lars P. Jensens. Vi kan derfor ikke stemme for noget af dem.

Aksel Larsen: Jeg tillader mig at begynde med at rette en misforståelse, som det ærede medlem hr. Tholstrup synes at gøre sig skyldig i. Spørgsmålet om priser og priskontrol er ikke blot et spørgsmål om detailhandel, det er også et spørgsmål om engros-handel, et spørgsmål om importører og et spørgsmål om fabrikanter. Selvom alle Danmarks købmænd, der handler direkte